

[Haste.]

Banker og Sparekasser, og vi finder det for saa vidt ogsaa rimeligt, at der knyttes Straffebestemmelser hertil.

Nu er det jo saadan, at mit Parti ikke er saa begejstret for ved enhver Lejlighed at komme med nye Straffebestemmelser; vi nærer den Opfattelse, at disse Straffebestemmelser i Virkeligheden er overflødige, da vi i gældende Ret har tilstrækkeligt Værn imod de Forbrydelser, der her er Tale om. Det er et noget lignende Tilfælde, som det ærede Medlem Hr. Pürschel paaviste for nogen Tid siden med Hensyn til Urolovene, hvor man i Virkeligheden i gældende Lovgivning havde tilstrækkelig Hjemmel til at skride ind over for de paagældende. Paa samme Maade her.

Den borgerlige Straffelovs § 162 siger:

„Den, som ellers for eller til en offentlig Myndighed afgiver urigtig Erklæring om Forhold, angaaende hvilke han er pligtig at afgive Forklaring, straffes med Bøde, Hæfte indtil 6 Maaneder eller Fængsel indtil 4 Maaneder.“

Hvis man ikke skulde være tilfredsstillet med den, saa er der § 296, hvori der staar:

„Med Bøde, Hæfte eller med Fængsel indtil 2 Aar straffes den, som, uden at Betingelserne for at anvende § 279 foreligger . . . . ., 2) gør urigtige eller vildledende Oplysninger angaaende Aktieselskabers, Andelsselskabers eller lignende Foretagenders Forhold gennem offentlige Meddelelser, i Beretninger, Regnskabsopgørelser eller Erklæringer til Generalforsamlingen eller nogen Selskabsmyndighed, ved Anmeldelse til Handelsregisteret eller Aktieselskabsregisteret eller i Indbydelse til Dannelse af saadanne Selskaber eller Udbud af Andele i dem, ...“

Jeg mener, at disse to Straffebestemmelser sammenholdt vil give tilstrækkeligt Grundlag for en Indskriden — og hvis den højtærede Justitsminister havde været her i Dag, havde jeg haft stor Lyst til at rette det Spørgsmaal til ham, hvorfor der ikke paa Grundlag af disse Straffebestemmelser for længe siden er skredet ind over for de paagældende —, hvis man faar en tilstrækkelig fyldestgørende Offentliggørelse, og det vil jo ligge i Ministerens og Sparekasseinspektørens Haand, at en saadan skaffes. Det bliver nødvendigt at lave Status, maa-ske endog at lave Maanedsbalancer, hvoraf det fremgaar, hvor store Indskuddene, hvor stort Laanebegæret er, o. s. v.

Maaske kunde man have udformet lidt nøjere i selve Lovforslaget, hvilke Op-

lysninger man kunde afkræve de paagældende Selskaber; det skal jeg nu ikke op-holde mig saa meget ved. Men det er givet, at skaffes disse Oplysninger paa fyldestgørende og klar Maade; saaledes at det kan forstaas af enhver Mand — ja, saa vil det ikke vare længe, inden Landets Bønder vil indse, hvad det er, de har votet sig ud paa. Saa vil det ikke længere kunne nytte Land-inspektør Kristiansen eller andre Ledere af lignende Selskaber at skabe et ubekendt X, den internationale Højfinans, eller hvad det kaldes, og føre en Vejrmøllekamp imod saadan et tænkt Væsen.

Den engelsek Astronom James Jeans har i en Bog, der nylig er udkommet paa Dansk, udtalt følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil citere:

„Den ulærde Opfinder fortvivler over, at Naturkræfterne har rottet sig sammen for at forhindre hans perpetuum mobile i at gaa, mens Videnskaben ved, at der er en langt alvorligere Hindring herimod end en Sammenrotning: det er Følgen af en Naturlov. Men kundskabsfattige Socialreformatorer og den uvidende Politiker er paa samme Maade tilbøjelig til at se et Komplot af skumleste Art i Virkningen af de økonomiske Love, der gør det umuligt at presse en Liter ud af en Trepægleflaske.“

Havde Forfatteren kendt Forholdene her i Danmark, vilde han ikke have brugt Lignelsen om Literen og Trepægleflasken, men jeg tror, han vilde have brugt Eks-emptet til faa Laan rentefrit. Det havde ramt akkurat det samme som Udtrykket at presse en Liter ud af en Trepægleflaske.

Et andet Spørgsmaal er det, om man nu ogsaa burde gaa til at forbyde disse Selskaber. Det er jo et Spil om Ord, naar Socialdemokratiets Ordfører sagde, at man ikke vilde forbyde Selskaberne; man vil i hvert Fald efter Lovforslagets § 7 forbyde dem at arbejde paa det Grundlag, de har arbejdet paa hidtil. Men det er altsaa et Spørgsmaal, om man skal gøre dette, eller man ikke skal gøre det. Rent principielt er mit Parti af den Opfattelse, at man saa vidt muligt skal undgaa Forbud. Vi har jo saa mange Slags Kultur herhjemme, jeg tror ogsaa, man kunde tale om, at Regeringen har skaffet os en Forbudskultur, og Spørgsmaalet er nu, om man virkelig skal gaa videre med Udbygning af denne Forbudskultur.

Vi for vort Vedkommende mener rent principielt, at det bør man vistnok være meget forsigtig med. Vi har den Tillid til Befolkningen, at skaffer man dem blot